

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самостійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів*

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтьєва І.О., методист методичного відділу.

що містить завдання та запитання для самоконтролю. Отже, теми, призначені для дистанційного навчання, повинні викладатися з урахуванням структури процесу засвоєння, осмислення, закріплення та застосування знань, а навчальний матеріал повинен бути представленим так, щоб студент міг легко перевірити набуті знання за допомогою контрольних та тестових завдань. Відповідно до цих вимог треба чітко розробити критерії оцінювання студентів, а також надати список літератури, що допоможе студентам виконати поставлені завдання та поглибити набуті знання. Важливо, щоб рекомендована література містила джерела з різних галузей знань відповідно до напрямів навчання студентів, а також новітні джерела щодо вивчення сучасної галузевої термінології.

Отже, матеріал для дистанційного вивчення української мови за професійним спрямуванням повинен поєднувати елементи лексикології, правопису, основ стилістики, редагування, текстології, пунктуації. Теоретичні розвідки та практичні завдання повинні розв'язувати одне з головних завдань сучасної вищої освіти – підготовки тих фахівців, які належно представлятимуть свою державу на міжнародному рівні.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Лупол А.В.

Термінологічна лексика має велике значення для науково-виробничої комунікації, сприяючи її інтелектуалізації, полегшує процес засвоєння знань та реалізації їх у майбутній фаховій діяльності, поглиблює знання студентів про ознаки виучуваних понять, є засобом розширення активного професійно зумовленого словникового запасу, підвищує культурний рівень майбутньої української інтелігенції.

Загальної системи роботи з науковою термінологією, яку можна було б застосовувати для навчання українським терміносистемам студентів усіх спеціальностей не розроблено. Такий стан не дозволяє побудувати роботу таким чином, щоб студенти економічних та технологічних спеціальностей могли писати реферати, дипломні та курсові роботи, працювати з навчальною літературою, виконувати самостійні завдання, брати участь у Реалізації формування у студентів професійної мовленнєвої компетенції на основі фахової термінології вимагає професійно орієнтованої комунікації, спрямованої на конкретного адресата - фахівця певної професійної спеціалізації.

Передумовою успішного засвоєння і подальшого активного використання базової наукової та професійної термінології, на мій погляд, слугує раціональне поєднання комунікативного підходу та професійного контексту. Доцільність такого методу підтверджують дані лінгвістичних спостережень, що засвідчують

необхідність знання приблизно 75-85% усіх термінів, які зустрічаються, для вільного розуміння та читання наукових текстів.

Продуктивність засвоєння термінів та їх активне використання в усному та писемному українському фаховому мовленні багато в чому залежить від відповідної системи підготовчих вправ, послідовно спрямованих як на переклад та вдумливе засвоєння термінології, так і на активізацію вмінь говоріння та слухання, необхідних для застосування цієї термінології у конкретних робочих ситуаціях.

Ефективним є поєднання вправ як репродуктивного характеру, що виконують ознайомлюючу функцію, так і творчих, що сприяють активному самостійному використанню термінологічної лексики відповідно до виробничої ситуації.

Застосування таких видів роботи допоможе студентам уникати сліпого калькування при перекладі фахової літератури та написанні текстів професійного спрямування, орієнтує на вживання нормативних форм термінолексем та фахових фразеологічних терміносполучень, дає можливість знаходити складні перехресні відношення в найбільш близьких мовах, як то російська та українська, що є надзвичайно цінним для південно-східних регіонів України.

Безперечно, найбільш доцільним для формування мовленнєвої фахової компетенції на основі науково-професійної термінології є використання текстів зі спеціальності. Невеликих за обсягом, доступних за змістом, насичених словами, стійкими словосполученнями та граматичними конструкціями, характерними для мови спеціальності. Тільки на рівні тексту виучувані професійні терміни постають як цілісна комунікативна система, придатна для використання в певних робочих ситуаціях, а не як сукупність розпорошених лексем та синтагм.

Самому викладачеві-мовнику не під силу організувати роботу над вивченням фахової термінології як системи, що слугує основою для опанування майбутньою професією, знайти інформативні тексти за фахом, із великої кількості термінів відібрати найбільш уживані у певній сфері виробництва. Отже, перспективи виходу з цієї ситуації ми вбачаємо у тісній співпраці викладачів української мови (за професійним спрямуванням) із викладачами профілюючих фахових дисциплін, у створенні інтегрованих методичних посібників з української мови, наповнених текстами, що несуть у собі базові знання для майбутніх спеціалістів, насичених найуживанішою фаховою термінологією, створенні перекладних словників-мінімумів фахових термінів та професійних сполук, які б описували фахову термінологію у терміносистемі, тобто з урахуванням усіх родо-видових та логіко-понятійних зв'язків. Бажаним було б викладання і самих професійно зорієнтованих дисциплін держаною мовою, збільшення кількості україномовних підручників та галузевих перекладних та тлумачних словників. Лише зацікавивши студентів їх майбутньою спеціальністю, ми зможемо привити любов до української мови та отримати національно свідомих, мовленнєво компетентних фахівців, що

зможуть досягти особистісного й професійного самовизначення та домогтися самореалізації.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНІЧНИЙ ДИЗАЙН» НА ОСНОВІ ЕВРИСТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

С.Є. Польова

Дисципліна «Технічний дизайн» об'єднує досягнення людства в різних сферах - техніки, інженерного конструювання, технології, економіки, соціології, мистецтва. Методика її викладання ґрунтується на таких методах навчання, за допомогою яких педагог може правильно спрямувати творчу діяльність студента. Серед сучасних педагогічних технологій вищої школи найбільш відповідною для викладання дисципліни є евристичне навчання, сенс якого полягає не тільки в передачі студентам досвіду минулого, а й в придбанні ними власного освітнього досвіду, що забезпечує особисте, а в ідеалі і загальнокультурний приріст знань, досвіду та інших освітніх цінностей. Під освітньою продукцією евристичної технології в дисципліні «Технічний дизайн» розуміються матеріалізовані продукти діяльності студентів - когнітивні і креативні. Дисципліна спрямована на отримання творчого результату. Найбільш придатними когнітивними методами є: метод образного бачення, пов'язаний із зображенням реальних об'єктів; метод символічного бачення, в якому студентам пропонується зобразити символ об'єкта. Ці методи використовуються в лабораторно-практичних роботах при створенні об'єкта. Креативні методи, такі як метод образної картини, метод аглютинації, спрямовані на отримання студентами власного творчого продукту. Досвід показує, що найкраще їх використовувати в завданнях пов'язаних з інтер'єрними стилями, малюнком, а особливо зі створенням об'ємних макетів. Ефективні оргдіяльнісні методи: метод визначення мети, взаємодії, метод контролю, рефлексії, самооцінки. Ці методи сприяють формуванню самооцінки можливостей студентів, з їх допомогою студенти вчаться оцінювати і роботи одногрупників, і власні. Для ефективного процесу навчання крім методів використовуються і форми евристичного навчання: семінар-проект, творчий звіт, семінар-діалог, евристична бесіда, фантазія, семінар художньої творчості, семінар роботи з культурно-історичними аналогами, семінар зміни історії, захисту творчих робіт, семінар творчого узагальнення (ця форма традиційно виливається в звітну річну виставку). У ході навчання студенти виконують достатній обсяг лабораторно-практичних робіт, які можна проводити у вигляді ділової гри, евристичного занурення, методу проектів. Таким чином, студенти беруть участь в організації процесу навчання, викладач контролює процес навчання, задає йому правильний напрямок, а студенти самостійно вирішують поставлені завдання і проблеми, творчо розкриваючи свій потенціал.

ЯКІСНА ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ Ю.К. Корнієнко, О.Ю. Розіна.....	185
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ВНЕДРЕНИЯ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ С.В. Котлик, Ю.К. Корниенко.....	186
ЩОДО ПРОБЛЕМИ ЦІННІСНО-СВІТОГЛЯДНОЇ ПЕРЕОРІЄНТАЦІЇ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ І.С. Лар'яновський.....	187
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМОРОЗВИТКУ І.О. Леонтьєва, О.М. Жигайло.....	188
СУЧАСНИЙ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 6.030601 – «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ» Л.К. Овсянникова, Л.О. Валевська.....	190
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННІЙ ГАЛУЗІ К.Б. Козак.....	191
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ Ф.А. Трішин, В.Г. Мураховський.....	194
САМОСТІЙНА РОБОТА ТА АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТІВ В.Г. Мураховський, Ф.А. Трішин.....	196
УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПС У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ОНАХТ Г.І. Віват, Я.В. Машарова.....	198
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ) А.В. Лупол.....	199
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНІЧНИЙ ДИЗАЙН» НА ОСНОВІ ЕВРИСТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ С.Є. Польова.....	201
НОВІ ПІДХОДИ ДО ЗАЛУЧЕННЯ АБІТУРІЄНТІВ В.Л. Бондаренко, М.Б.Кравченко, Ю.М.Симоненко, А.А.Чигрін.....	202
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНЖИНІРИНГОВИХ ПОСЛУГ В ЗАКЛАДИ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА Л.М. Тележенко, С.О. Поплавська.....	204
ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ А.К. Д'яконова, Л.А. Титомір.....	206
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ДОКЛАДУ ПРИ ПРИЗЕТАЦІЇ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ НА ЗАХИСТІ М.М. Кологривов.....	207
ІНФОРМАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	